T095 ATĐ 7 (36) Luận A Tỳ Đàm Tỳ Bà Sa Q34-Kiền Độ Sử-Người

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAØM TYØ BAØ SA
QUYEÅN 34
Chöông 2: KIEÀN-ÑOÄ SÖÛ

Phaåm 3: NGÖÔØI, Phaàn 1

Kieát coù hai thöù, laø kieát do kieán ñaïo döùt vaø kieát do tu ñaïo döùt. Coõi Duïc coù hai thöù, coõi Saéc coù hai thöù, coõi Voâ saéc coù hai thöù. Coù khi naøo kieát, bò tu ñaïo döùt, kieán ñaïo coõi Duïc döùt, ñöôïc döùt tröø ngay hay khoâng? Cho ñeán noùi roäng? Chöông vaø giaûi thích nghóa cuûa chöông, ôû ñaây, neân noùi roäng Öu-ba-ñeà-xaù. Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Caùc phieàn n m n1

Ñaùp: Trong ñaây noùi nhoùm laø thöù, nhö nhoùm raát ñoâng Tyø-kheo, goïi laø thöù (loaïi) Tyø-kheo. Nhö nhoùm Baø-la-moân, goïi laø thöù Baø-la-moân. Kieát kia cuõng gioáng nhö theá. Noùi thöù, cuõng coù theå noùi nhoùm, cuõng coù theå noùi baày ñaøn. Veà nghóa thaät laø moät, danh coù khaùc nhau, laøm sao thaáy bieát ngay chuùng ñöôïc? Hoûi: Sao goïi laø thaáy bieát ñöôïc ngay? Ñaùp: Thaáy bieát ñöôïc ngay, goïi laø cuøng luùc. Laøm sao bieát? Ñaùp: Coù kinh noùi: Vua Ba-tö-naëc ñeán choã Phaät, dieän kieán Ñöùc Theá toân caùc thöù ngoân luaän, ngoài qua moät phía, roài baïch Phaät: Toâi nghe Sa-moân Cuø-ñaøm noùi raèng: ÔÛ quaù khöù, vò lai vaø hieän taïi khoâng coù Sa- moân, Baø-la-moân naøo coù theå thaáy bieát ñuùng nhö thaät taát caû phaùp. Neáu noùi laø thaáy bieát thì khoâng coù vieäc ñoù! Sa-moân Cuø-ñaøm haõy nhôù laïi xem mình coù noùi nhö theá khoâng? Ñöùc Phaät ñaùp: Ta khoâng nhôù laïi! Nhaø vua laïi hoûi: Sa-moân Cuø-ñaøm! ÔÛ ñôøi naày coù ngöôøi khoâng kheùo thoï nhaän nghóa vaên, neân khi hoï nghe khaùc, vì ngöôøi khaùc noùi thì khaùc. Chæ mong Theá toân nhôù laïi vieäc naày maø giaûi thích cho. Phaät ñaùp: Ta coù noùi raèng: Ñoái vôùi quaù khöù, vò lai, hieän taïi, khoâng ngöôøi naøo thaáy bieát nhö thaät ñöôïc ngay taát caû phaùp. Neáu noùi thaáy bieát, ñöôïc ngay thì khoâng coù vieäc ñoù. Vì ñeàu phaûi töø ba A-taêng- kyø kieáp, daàn daàn tu haønh saùu Ba-la-maät, roài môùi bieát, chöù chaúng phaûi trong nhaát thôøi maø bieát. Do vieäc naày neân bieát ñöôïc ngay laø nhaát thôøi. Hoûi: Coù khi naøo kieát, do kieán ñaïo, tu ñaïo döùt, ñöôïc ngay chaêng? Ñaùp: Ñöôïc ngay, ngöôøi phaøm phu lìa duïc,

kieát, do kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Duïc döùt, ñeàu laøm moät nhoùm, nhö caùch caét coû, chín thöù kieát ñöôïc döùt tröø cuøng luùc, duøng ñaïo voâ ngaïi haï haï ñeå döùt tröø kieát phaåm thöôïng thöôïng, cho ñeán duøng ñaïo voâ ngaïi thöôïng thöôïng ñeå döùt tröø kieát phaåm haï haï. Ngöôøi phaøm phu duøng kieát phaåm haï haï, ñoái vôùi khoâng coù duïc kia thoái lui, ñöôïc ngay moät thöù kieát, do kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Duïc döùt, thoái lui phaåm haï trung, ñöôïc ngay hai thöù, cho ñeán duøng kieát phaåm thöôïng thöôïng thoái lui, ñöôïc ngay chín thöù kieát, do kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Duïc döùt. ÔÛ coõi Saéc, coõi Voâ saéc qua ñôøi, luùc sinh coõi Duïc, ngöôøi phaøm phu ñaõ duøng kieát phaåm haï haï, cho ñeán kieát thöôïng thöôïng, khieán cho söï sinh noái tieáp nhau, ñöôïc ngay chín thöù kieát, do kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Duïc döùt, boû hay khoâng? Ñaùp: Boû. Ngöôøi phaøm phu khi lìa aùi duïc.

Hoûi: Ai Boû töùc khaéc ñöôïc khoâng? Ñaùp: Laø ngöôøi phaøm phu khi lìa aùi duïc, chín thöù kieát, do kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Duïc döùt, ñeàu laø moät nhoùm, nhö caùch caét coû, chín thöù kieát ñöôïc caét ñöùt cuøng luùc. Hoûi: Duøng ñaïo voâ ngaïi haï haï ñeå döùt tröø kieát phaåm thöôïng, cho ñeán duøng ñaïo voâ ngaïi thöôïng thöôïng ñeå döùt tröø kieát phaåm haï haï, kieát haï, do kieán ñaïo, tu ñaïo döùt, thuoäc coõi Duïc kia, boû töùc khaéc hay ñöôïc daàn daàn? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Vì sao? Vì neáu tröôùc ñöôïc kieát do kieán ñaïo döùt tröø, sau ñöôïc kieát do tu ñaïo döùt tröø. Neáu tröôùc ñöôïc kieát do tu ñaïo döùt tröø, sau ñöôïc kieát do kieán ñaïo döùt tröø thì khoâng coù vieäc naày. Hoûi: Boû daàn daàn chaêng? Ñaùp: Boû. Ñeä töû cuûa Ñöùc Theá toân tröôùc boû kieát, do kieán ñaïo döùt, sau, boû kieát, do tu ñaïo döùt, kieát, do kieán ñaïo döùt. Duøng kieán ñaïo ñeå döùt tröø kieát, do tu ñaïo döùt, do tu ñaïo döùt tröø. Hoûi: Coù kieát, bò kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Saéc döùt ñöôïc töùc khaéc hay khoâng? Ñaùp: Ñöôïc töùc khaéc. Ngöôøi phaøm phu lìa aùi saéc, ñoái vôùi khoâng coù duïc kia thoái lui. Hoûi: Ai ñöôïc ngay? Ñaùp: Ngöôøi phaøm phu khi lìa aùi saéc, kieát, do kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Saéc döùt, ñeàu laø moät nhoùm, nhö caùch caét coû, chín thöù kieát döùt boû cuøng moät luùc. Duøng ñaïo voâ ngaïi haï haï ñeå döùt tröø kieát phaåm thöôïng thöôïng, cho ñeán duøng ñaïo voâ ngaïi thöôïng thöôïng ñeå döùt tröø kieát phaåm haï haï, ñoái vôùi khoâng coù duïc kia, thoái lui. Neáu ngöôøi duøng kieát phaåm haï haï thuoäc coõi Saéc thì ngöôøi ñoù seõ ñöôïc ngay moät thöù kieát, do kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Saéc döùt. Thoái lui phaåm trung haï, ñöôïc ngay hai thöù, cho ñeán do kieát phaåm thöôïng thöôïng thoái lui, ñöôïc ngay chín thöù kieát, do kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Saéc döùt. Neáu do kieát phaåm haï haï coõi Duïc, cho ñeán kieát phaåm thöôïng thöôïng thoái lui, thì luùc ñoù seõ ñöôïc ngay chín thöù kieát, do kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Saéc döùt. Laïi coù thuyeát noùi: Vaên aáy neân noùi nhö vaày: Ngöôøi phaøm phu lìa aùi saéc, do kieát cuûa ñòa Phaïm theá coõi Duïc thoái lui. Khoâng neân noùi nhö theá. Vì sao? Vì trong ñaây noùi vôùi giôùi ñöôïc ngay, khoâng noùi ñoái vôùi ñòa ñöôïc ngay. Neáu do kieát cuûa ñeä Töù thieàn thoái lui, thì luùc naày seõ ñöôïc ngay kieát, do kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Saéc döùt tröø, luùc ôû coõi Voâ saéc qua ñôøi, sinh xuoáng coõi Duïc, coõi Saéc, seõ ñöôïc ngay kieát, do kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Saéc döùt tröø.

Ngöôøi phaøm phu ôû coõi Voâ saéc qua ñôøi, sinh trong coõi Duïc, coõi Saéc, do kieát phaåm haï haï, cho ñeán kieát phaåm thöôïng thöôïng, khieán cho söï sinh noái tieáp nhau, seõ ñöôïc ngay chín thöù kieát, do kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Saéc döùt, laø boû töùc khaéc hay chaêng? Ñaùp: Boû, khi ngöôøi phaøm phu lìa aùi saéc. Hoûi: Ai boû ngay töùc khaéc? Ñaùp: Ngöôøi phaøm phu khi lìa aùi saéc. Kieát do kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Saéc döùt tröø, goäp chung thaønh moät nhoùm, nhö caùch caét coû, chín thöù kieát ñöôïc döùt tröø cuøng luùc. Duøng ñaïo voâ ngaïi haï haï döùt tröø kieát phaåm thöôïng thöôïng. Ngöôøi phaøm phu kia boû ngay töùc khaéc kieát, do kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Saéc döùt tröø, cho ñeán duøng ñaïo voâ ngaïi phaåm thöôïng thöôïng, ñeå döùt tröø kieát phaåm haï haï, boû töùc khaéc kieát, choã döùt cuûa kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Ñöôïc daàn daàn ñöôïc khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Vì sao? Vì khoâng bò kieát tröôùc ñöôïc kieán ñaïo döùt tröø, sau ñöôïc tu ñaïo döùt tröø. Hoûi: Boû daàn daàn ñöôïc khoâng? Ñaùp: Boû. Ñeä töû cuûa Ñöùc Theá toân, tröôùc boû kieát do kieán ñaïo döùt tröø, sau boû kieát do tu ñaïo döùt tröø. Kieán ñaïo boû do kieán ñaïo, tu ñaïo döùt boû do tu ñaïo döùt. Hoûi: Coù khi naøo ñöôïc töùc khaéc kieát, choã döùt tröø cuûa kieán ñaïo, tu ñaïo thuoäc coõi Voâ saéc hay khoâng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Vì sao? Vì ñöôïc ngay laø caùi ñöôïc cuûa ngöôøi phaøm phu, khoâng coù ngöôøi phaøm phu naøo coù theå döùt tröø heát kieát coõi Voâ saéc, thoái lui ôû coõi ñoù, ñöôïc töùc khaéc kieát, bò kieán ñaïo, tu ñaïo döùt thuoäc coõi Voâ saéc döùt tröø. Hoûi: Boû töùc khaéc ñöôïc khoâng? Ñaùp: Khoâng xaû. Vì sao? Vì boû ngay töùc khaéc töùc khaéc laø haønh ñoäng cuûa ngöôøi phaøm phu. Khoâng coù ngöôøi phaøm phu naøo boû ngay töùc khaéc. Hoûi: Phieàn naõo coõi Voâ saéc ñöôïc daàn daàn chaêng? Ñaùp: Khoâng ñöôïc. Vì sao? Vì khoâng coù chuyeän tröôùc kieát, do kieán ñaïo döùt, sau ñöôïc kieát do tu ñaïo ñoan, khoâng coù vieäc tröôùc ñöôïc kieát do tu ñaïo döùt tröø, sau ñöôïc kieát do kieán ñaïo döùt. Hoûi: Boû daàn daàn phaûi khoâng? Ñaùp: Boû. Ñeä töû cuûa Ñöùc Theá toân, tröôùc boû kieát do kieán ñaïo döùt, sau, boû kieát do tu ñaïo döùt. Kieán ñaïo boû kieát do kieán ñaïo döùt tröø, tu ñaïo boû kieát do tu ñaïo döùt tröø.

Coù haønh vi cuûa theá tuïc. Hoûi: Ngöôøi phaøm phu khi duøng ñaïo theá tuïc ñeå lìa duïc, döùt tröø chín thöù kieát, coù bao nhieâu ñaïo voâ ngaïi boû, bao nhieâu ñaïo giaûi thoaùt boû? baäc Thaùnh duøng ñaïo voâ laäu döùt tröø chín thöù kieát, coù bao nhieâu ñaïo voâ ngaïi boû? Bao nhieâu ñaïo giaûi thoaùt boû? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Ngöôøi phaøm phu döùt chín kieát, ñaõ duøng ba ñaïo voâ ngaïi, ba ñaïo giaûi thoaùt ñeå döùt tröø, nghóa laø ñaïo voâ ngaïi phaåm haï haï, ñaïo giaûi thoaùt phaåm haï haï, döùt tröø ba thöù kieát phaåm thöôïng. Ñaïo voâ ngaïi phaåm trung haï, ñaïo giaûi thoaùt phaåm trung haï, ñeå döùt tröø ba thöù kieát cuûa phaåm trung. Ñaïo voâ ngaïi phaåm thöôïng haï, ñaïo giaûi thoaùt phaåm thöôïng haï, nhaèm döùt tröø ba thöù kieát phaåm thöôïng haï. baäc Thaùnh cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Ngöôøi phaøm phu döùt tröø chín thöù kieát, ñaõ duøng moät ñaïo voâ ngaïi, moät ñaïo giaûi thoaùt ñeå döùt. baäc Thaùnh döùt ttröø chín thöù kieát, duøng ba ñaïo voâ ngaïi, chín ñaïo giaûi thoaùt ñeå döùt. Hoûi: Vì sao ngöôøi phaøm phu döùt boû chín thöù kieát, duøng moät ñaïo voâ ngaïi, moät ñaïo giaûi thoaùt, coøn baäc

Thaùnh döùt tröø chín thöù kieát laïi duøng ñeán chín ñaïo voâ ngaïi, chín ñaïo giaûi thoaùt ñeå döùt? Ñaùp: Vì ñaïo maø ngöôøi phaøm phu vaän duïng chaäm luït ñoái vôùi phaùp tröôùc, khoâng theå quaùn saùt, tö duy, löôøng xeùt, moãi moãi phaân bieät, coøn ñaïo maø baäc Thaùnh söû duïng maïnh meõ ñoái vôùi phaùp tröôùc, coù theå tö duy, löôøng xeùt, quaùn saùt, moãi moãi phaân bieät. Hoûi: Neáu noùi raèng: Muoán cho ngöôøi phaøm phu laø thaáp keùm maø noùi laø vöôït hôn, muoán cho baäc Thaùnh vöôït hôn maø noùi laø thaáp keùm. Vì sao? Vì ngöôøi phaøm phu chæ duøng moät ñaïo voâ ngaïi, moät ñaïo giaûi thoaùt ñeå döùt tröø chín thöù kieát, trong khi baäc Thaùnh döùt tröø chín thöù kieát, phaûi duøng chín ñaïo voâ ngaïi, chín ñaïo giaûi thoaùt ñeå döùt, vaäy thì ngöôøi phaøm phu vöôït hôn so vôùi baäc Thaùnh, nhö con ngöôøi vì ñaõ uoáng nhieàu chaát ñoäc, neân noân ra cuøng moät luùc, ñaâu khoâng theå ñöôïc? Lôøi bình: Neân noùi raèng: Ñeå döùt tröø chín thöù kieát, ngöôøi phaøm phu phaûi duøng chín ñaïo voâ ngaïi, chín ñaïo giaûi thoaùt, baäc Thaùnh cuõng theá. Hoûi: Neáu ngöôøi phaøm phu döùt tröø chín thöù kieát, ñaõ duøng chín ñaïo voâ ngaïi, chín ñaïo giaûi thoaùt ñeå döùt. baäc Thaùnh cuõng theá, vaäy giöõa ngöôøi phaøm phu vaø baäc Thaùnh coù gì khaùc nhau? Ñaùp: Kieát cuûa ngöôøi phaøm phu do kieán ñaïo, tu ñaïo döùt tröø ñöôïc goäp chung thaønh moät nhoùm, nhö caùch caét coû. Vôùi chín thöù kieát cuøng luùc, duøng chín ñaïo voâ ngaïi, ba ñaïo giaûi thoaùt ñeå döùt tröø, cuûa baäc Thaùnh do kieán ñaïo döùt tröø chín thöù kieát, duøng moät ñaïo voâ ngaïi, moät ñaïo giaûi

thoaùt, do tu ñaïo döùt tröø chín thöù kieát, duøng chín ñaïo voâ ngaïi, chín ñaïo giaûi thoaùt ñeå döùt. Phaøm phu, baäc Thaùnh khaùc nhau ôû choã ñoù. Hoûi: Luùc duøng ñaïo theá tuïc ñeå döùt tröø kieát, ñaõ duøng bao nhieâu phöông tieän, bao nhieâu laàn nhaäp ñònh? Ñaùp: Duøng ba phöông tieän, ba laàn nhaäp ñònh, duøng phöông tieän ban ñaàu, duøng laàn naähp ñònh ñaàu ñeå döùt tröø ba thöù kieát phaåm thöôïng, duøng phöông tieän thöù hai, laàn nhaäp ñònh thöù hai, ñeå döùt ba thöù kieát phaåm trung. Duøng phöông tieän thöù ba, duøng laàn naähp ñònh thöù ba ñeå döùt boû ba thöù kieát phaåm haï. Hoûi: Laø khôûi ñònh ñeå döùt chaêng? Hay khoâng khôûi ñònh maø döùt? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Ngöôøi phaøm phu, khoâng khôûi ñònh döùt tröø kieát, baäc Thaùnh hoaëc khôûi ñònh, hoaëc khoâng khôûi ñònh maø döùt. Lôøi bình: Neân noùi nhö vaày: Söï vieäc naày khoâng nhaát ñònh: Ngöôøi phaøm phu hoaëc khoâng khôûi ñònh, baäc Thaùnh hoaëc khôûi ñònh, hoaëc khoâng khôûi ñònh ngöôøi phaøm phu hoaëc khôûi ñònh, khoâng khôûi ñònh. Baäc Thaùnh hoaëc khoâng khôûi ñònh maø döùt kieát. Laïi coù thuyeát noùi: Döùt tröø kieát coõi Duïc, khoâng khôûi ñònh, döùt tröø kieát coõi Saéc, coõi Voâ saéc, hoaëc khôûi ñònh hoaëc khoâng khôûi ñònh. Laïi coù thuyeát noùi: Ñoaïn tröø kieát coõi Duïc, hoaëc khôûi ñònh, hoaëc khoâng khôûi ñònh, döùt kieát coõi Saéc, coõi Voâ saéc, khoâng khôûi ñònh. Lôøi bình: Vieäc naày khoâng nhaát ñònh: Döùt tröø kieát coõi Duïc, khôûi ñònh, khoâng khôûi ñònh, döùt tröø kieát coõi Saéc, coõi Voâ saéc, khoâng khôûi ñònh, döùt tröø kieát coõi Duïc khoâng khôûi ñònh, döùt tröø kieát coõi Saéc, coõi Voâ saéc khôûi ñònh, khoâng khôûi ñònh, ñaây laø noùi khi thaéng tieán. Ngöôøi phaøm phu luùc khôûi kieát phaåm haï thoái lui, taïo thaønh ba thöù kieát phaåm haï.

Khi khôûi kieát phaåm trung thoái lui, laø ñaõ thaønh töïu saùu thöù kieát. Luùc khôûi kieát phaåm thöôïng laø ñaõ taïo thaønh chín thöù kieát. Luùc baäc Thaùnh khôûi kieát phaåm hai haï, thoái lui, laø ñaõ taïo thaønh kieát phaåm hai haï, cho ñeán khi khôûi kieát phaåm thöôïng thoái lui, laø ñaõ taïo thaønh chín thöù kieát. Laïi coù thuyeát noùi: Ngöôøi phaøm phu khi khôûi kieát phaåm hai haï, cho ñeán khi khôûi kieát phaåm thöôïng thoái lui, laø ñaõ taïo thaønh chín thöù kieát. baäc Thaùnh nhö tröôùc ñaõ noùi. Hoûi: Vì sao ngöôøi phaøm phu khôûi kieát phaåm hai haï thoái lui, cho ñeán luùc khôûi kieát phaåm thöôïng thöôïng thoái lui, laø ñaõ taïo thaønh chín thöù kieát. Luùc baäc Thaùnh khôûi kieát phaåm hai haï thoái lui, laø ñaõ taïo thaønh kieát phaåm hai haï. Khi khôûi kieát phaåm trung haï, thoái lui laø ñaõ taïo thaønh hai thöù kieát, cho ñeán khi khôûi kieát phaåm thöôïng thöôïng thoái lui, laø ñaõ taïo thaønh chín

thöù kieát phaûi khoâng? Ñaùp: Ngöôøi phaøm phu duøng ñònh theá tuïc, töï gìn giöõ taùnh cuûa ñònh aáy yeáu keùm, baäc Thaùnh duøng ñònh voâ laäu, töï giöõ gìn, ñònh ñoù raát beàn chaéc. Neân noùi raèng: Ngöôøi phaøm phu khoâng uoáng thuoác ñoäc maø cheát. Lôøi bình: Neân noùi raèng: Ngöôøi phaøm phu khôûi kieát phaåm haï haï, thoái lui, laïi taïo thaønh kieát phaåm haï haï, cho ñeán khôûi kieát phaåm thöôïng thöôïng thoái lui laø taïo thaønh chín thöù kieát. Hoûi: Neáu vaäy thì giöõa ngöôøi phaøm phu vaø baäc Thaùnh ñaâu coù khaùc nhau gì nhau? Ñaùp: Neáu ngöôøi phaøm phu khôûi kieát phaåm haï haï, thoái lui, laø ñaõ taïo thaønh kieát phaåm haï haï, do kieán ñaïo, tu ñaïo döùt, cho ñeán khôûi kieát phaåm thöôïng thöôïng thoái lui, laø ñaõ taïo thaønh chín thöù kieát, do kieán ñaïo, tu ñaïo döùt. baäc Thaùnh laïi khôûi kieát phaåm haï haï thoái lui, laø ñaõ taïo thaønh kieát phaåm haï haï, do tu ñaïo döùt, cho ñeán luùc khôûi kieát phaåm thöôïng thöôïng thoái lui, laø ñaõ taïo thaønh chín thöù kieát ñöôïc tu ñaïo döùt tröø, khoâng taïo thaønh kieát do kieán ñaïo döùt. Ñaây laø söï khaùc nhau giöõa phaøm phu vaø baäc Thaùnh. Baäc Thaùnh ôû coõi Duïc coù ba vieäc: 1. Roát raùo lìa duïc maø qua ñôøi. 2. Thoái lui roài laø qua ñôøi. 3. Lìa duïc daàn roài qua ñôøi. Ngöôøi phaøm phu coù hai vieäc: 1. Roát raùo lìa duïc roài qua ñôøi. 2. Thoái lui roài roài qua ñôøi. baäc Thaùnh ôû coõi Saéc coù hai vieäc: 1. Roát raùo lìa aùi saéc maø qua ñôøi. 2. Lìa duïc daàn, roài qua ñôøi, khoâng thoái lui. Vì sao? Vì ôû coõi Saéc khoâng coù ngöôøi thoái lui. Ngöôøi phaøm phu coù moät söï, laø roát raùo lìa aùi saéc maø qua ñôøi, khoâng thoái lui. Vì sao? Vì ôû coõi Saéc khoâng coù söï thoái lui, khoâng coù ai lìa duïc daàn maø qua ñôøi. Hoûi: Vì sao baäc Thaùnh coù lìa duïc daàn maø qua ñôøi, coøn ngöôøi phaøm phu thì khoâng nhö vaäy? Ñaùp: Vì baäc Thaùnh ñaõ duøng ñaïo voâ laäu, töï gìn giöõ, ñaïo aáy raát beàn chaéc. Ngöôøi phaøm phu duøng ñaïo theá tuïc, töï giöõ gìn, ñaïo aáy raát yeáu keùm. Laïi nöõa, vì baäc Thaùnh thaønh töïu phaàn ñònh tueä, neân döùt daàn kieát maø qua ñôøi. Ngöôøi phaøm phu vì khoâng thaønh töïu phaàn ñònh tueä, neân khoâng theå döùt daàn kieát maø qua ñôøi.

Laïi nöõa, baäc Thaùnh vì thaønh töïu phaàn voâ laäu, neân döùt daàn kieát maø qua ñôøi. Ngöôøi phaøm phu vì khoâng coù phaàn voâ laäu, neân khoâng theå döùt boû daàn kieát roài qua ñôøi. Laïi nöõa, baäc Thaùnh coù söùc cuûa nghieäp, söùc ñaïo, vì

söùc cuûa nghieäp, neân coù theå döùt daàn kieát maø qua ñôøi, vì söùc ñaïo, neân coù theå roát raùo lìa duïc maø qua ñôøi, thì thoái lui. Laïi nöõa, trong phaàn baäc Thaùnh coõi Duïc, coù ngöôøi lìa daàn duïc, neáu döùt ba thöù, boán thöù kieát, thì goïi laø Gia gia. Neáu döùt tröø saùu thöù kieát thì goïi laø Tö-ñaø-haøm. Neáu döùt baûy thöù, taùm thöù kieát, thì goïi laø moät chuûng töû. Cho neân theá gian coù ngöôøi lìa daàn duïc maø qua ñôøi, trong phaàn vò ngöôøi phaøm phu, truï taâm noái tieáp nhau, trôû laïi taïo thaønh kieát voán ñaõ döùt tröø. Lôøi bình: Khoâng neân noùi nhö theá, nhö thuyeát tröôùc noùi laø toát. Hoûi: Duøng ñaïo theá tuïc, khi lìa duïc ñaïo voâ ngaïi coù bao nhieâu haïnh, ñaïo giaûi thoaùt coù bao nhieâu haïnh? Ñaùp: Ñaïo voâ ngaïi coù ba haïnh: haïnh nhö thoâ, haïnh khoå, haïnh nhö thoâ hö hoaïi. Ñaïo giaûi thoaùt coù ba haïnh, ñoù laø haïnh nhö chæ, haïnh dieäu, haïnh lìa. Hoûi: Neáu trong ñaïo voâ ngaïi coù haïnh nhö thoâ, thì trong ñaïo giaûi thoaùt kia seõ coù haïnh nhö chæ? Neáu trong ñaïo voâ ngaïi coù haïnh khoå, thì trong ñaïo giaûi thoaùt kia seõ coù haïnh dieäu? Neáu trong ñaïo voâ ngaïi coù haïnh nhö thoâ, hö hoaïi, thì trong ñaïo giaûi thoaùt kia coù haïnh lìa? Ñaùp: Hoaëc coù thuyeát noùi: Nhö ñaõ hoûi, neáu ñaïo voâ ngaïi coù haïnh nhö thoâ, thì ñaïo giaûi thoaùt kia seõ coù haïnh nhö chæ. Voâ ngaïi coù haïnh khoå, thì ñaïo giaûi thoaùt kia seõ phaûi coù haïnh dieäu. Neáu ñaïo voâ ngaïi coù haïnh nhö thoâ, hö hoaïi thì ñaïo giaûi thoaùt kia seõ coù haïnh lìa. Lôøi bình: vieäc naày khoâng nhaát ñònh. Neáu coù haïnh nhö thoâ trong ñaïo voâ ngaïi, thì ba haïnh trong ñaïo giaûi thoaùt kia seõ xoay vaàn hieän ôû tröôùc. Neáu trong ñaïo voâ ngaïi coù haïnh khoå, haïnh nhö thoâ hoaïi, thì ba haïnh trong ñaïo giaûi thoaùt seõ xoay vaàn hieän ôû tröôùc. Hoûi: Luùc duøng ñaïo theá tuïc ñeå lìa aùi duïc, thì ñaïo voâ ngaïi vì duyeân theo phaùp naøo? Ñaïo giaûi thoaùt vì duyeân theo phaùp naøo? Ñaùp: Chín ñaïo voâ ngaïi duyeân coõi Duïc, chín ñaïo giaûi thoaùt duyeân Sô thieàn. Hoûi: Neáu vaäy thì vôùi thuyeát cuûa Kieàn-ñoä Caên kheùo hieåu, nhö noùi: Coù khi naøo tö duy phaùp coõi Saéc coù theå bieát coõi Duïc chaêng? Ñaùp: Coù theå bieát. Hoûi: Theá naøo laø khoâng duyeân traùi ngöôïc, laàm laãn, haønh traùi ngöôïc, laàm laãn. Neáu duyeân haïnh traùi ngöôïc, laàm laãn thì sao khoâng coù phaùp lìa

duïc, gaây ra chöôùng ngaïi, khoù khaên? Ñaùp: Duø khieán cho duyeân theo haønh traùi ngöôïc, laàm laãn maø khoâng theå vì phaùp lìa duïc taïo ra chöôùng ngaïi. Vì sao? Vì ñoái vôùi phaùp lìa duïc kia, ñaõ kheùo tu taäp con ñöôøng taét, ñaõ thaønh töïu, nhö trong kieán ñaïo, duyeân trí nhaãn coõi Duïc, veà sau duyeân trí nhaãn coõi Saéc, coõi Voâ saéc hieän ôû tröôùc, duyeân trí nhaãn coõi Saéc, coõi Voâ saéc, veà sau duyeân trí nhaãn coõi Duïc hieän ôû tröôùc. Nhö vaäy, maëc duø duyeân haïnh sai traùi, laàm laãn nhöng khoâng vì ñöôïc chaùnh quyeát ñònh maø taïo ra chöôùng ngaïi, khoù khaên. Vì sao? Vì ñoái vôùi kieán ñaïo kia, ñaõ kheùo tu taäp con ñöôøng taét ñaõ thaønh töïu. Phaùp lìa duïc kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Chín ñaïo voâ ngaïi, taùm ñaïo giaûi thoaùt duyeân coõi Duïc, sau cuøng, ñaïo giaûi thoaùt duyeân Sô thieàn, nhö duøng dieät trí, ñaïo trí lìa aùi cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù. Chín ñaïo voâ ngaïi, taùm ñaïo giaûi thoaùt kia duyeân dieät, ñaïo, sau cuøng ñaïo giaûi thoaùt duyeân boán aám cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù. Ñaïo voâ ngaïi kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù thuyeát noùi: Neáu khi lìa aùi duïc khôûi

ñònh, döùt töø moät thöù kieát xong maø vaãn truï ôû moät ñaïo voâ ngaïi kia duyeân theo coõi Duïc, moät ñaïo giaûi thoaùt duyeân Sô thieàn. Neáu ñaõ döùt ñi hai thöù kieát xong maø truï ôû hai ñaïo voâ ngaïi kia, thì moät ñaïo giaûi thoaùt duyeân coõi Duïc, moät ñaïo giaûi thoaùt duyeân Sô thieàn. Neáu cho ñeán döùt taùm thöù kieát roài nhöng ôû taùm ñaïo voâ ngaïi kia thì baûy ñaïo giaûi thoaùt seõ duyeân coõi Duïc, ñaïo giaûi thoaùt thöù taùm duyeân Sô thieàn. Laïi coù thuyeát noùi: Chín ñaïo voâ ngaïi, chín ñaïo giaûi thoaùt ñeàu duyeân coõi Duïc, nhö luùc duøng khoå trí, taäp trí lìa aùi duïc, thì chín ñaïo voâ ngaïi, chín ñaïo giaûi thoaùt ñeàu duyeân coõi Duïc. Khoå trí, taäp trí kia cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Neáu vaäy thì khoâng duyeân haïnh sai traùi, laàm laãn ñoái vôùi phaùp lìa duïc, khoâng gaây ra chöôùng ngaïi, khoù khaên ñoái vôùi thuyeát cuûa kieàn-ñoä Caên ñaõ noùi, laøm sao hieåu ñöôïc? Nhö noùi: Coù khi naøo suy nghó phaùp coõi Saéc maø bieát ñöôïc coõi Duïc hay khoâng? Ñaùp: Bieát ñöôïc. Ñaùp: Thuyeát naày, tröôùc ñaõ quaùn saùt phaân bieät veà thôøi gian, haønh, nghóa laø tröôùc ñaõ taïo ra söï phaân bieät, quaùn saùt nhö theá, coõi Duïc laø thoâ, Sô thieàn laø chæ. Hoûi: Theo thuyeát cuûa Kieàn-ñoä Caên noùi laøm sao hieåu ñöôïc? Nhö noùi: Coù khi naøo tö duy phaùp coõi Voâ saéc, maø bieát ñöôïc coõi Duïc hay khoâng?

Ñaùp: Khoâng theå bieát. Hoûi: Haønh cuõng laø phaân bieät, quaùn saùt, maø ñoái töôïng quaùn laø xa, chaúng phaûi ñoái vôùi sau quaùn saùt nhö theá maø coù theå lìa duïc ñöôïc sao? Ñaùp: Laïi coù thuyeát noùi: Chín ñaïo voâ ngaïi, chín ñaïo giaûi thoaùt ñeàu duyeân Sô thieàn. Hoûi: Neáu vaäy thì thuyeát cuûa kieàn-ñoä Caên noùi laø kheùo hieåu, nhö noùi: Vaû chaêng tö duy phaùp coõi Saéc coù theå bieát coõi Duïc? Ñaùp: Coù theå bieát, cuõng chaúng phaûi duyeân, haønh vi sai traùi, laàm laãn. Hoûi: Theá naøo laø duyeân ôû choã khaùc, lìa duïc ôû choã khaùc? Ñaùp: Neáu duyeân choã khaùc, lìa duïc ôû choã khaùc, thì ñieàu naày cuõng khoâng coù loãi, vì nhö duøng dieät trí, ñaïo trí duyeân dieät, ñaïo maø lìa duïc, do khoå, taäp döùt. Choã duyeân lìa kia cuõng gioáng nhö theá. Thuyeát noùi nhö vaäy, ñeàu vì sinh yù giaùc cuûa ñeä töû. Nhöng nghóa naày vöôït hôn thuyeát ñaàu. Chín ñaïo voâ ngaïi duyeân coõi Duïc, chín ñaïo giaûi thoaùt duyeân Sô thieàn laø toát ñeïp. Hoûi: Trong ñaïo voâ ngaïi tu bao nhieâu haïnh, trong ñaïo giaûi thoaùt tu bao nhieâu haïnh? Ñaùp: Ngöôøi phaøm phu khi lìa aùi duïc, trong ñaïo voâ ngaïi, tu ba haïnh nhö thoâ v.v... Trong taùm ñaïo giaûi thoaùt, tu saùu haïnh, nghóa laø ba haïnh nhö thoâ v.v..., ba haïnh nhö chæ v.v... Trong ñaïo giaûi thoaùt sau cuøng, thì tu saùu haïnh naày, cuõng tu voâ löôïng haïnh cuûa Vò chí, Sô thieàn, cho ñeán lìa aùi cuûa Voâ sôû höõu xöù cuõng gioáng nhö theá. Luùc baäc Thaùnh lìa aùi duïc, ñaõ tu möôøi chín haïnh trong ñaïo voâ ngaïi, nghóa laø ba haïnh nhö thoâ v.v..., möôøi saùu haønh Thaùnh höõu laäu, voâ laäu. Tu hai möôi haïnh trong taùm ñaïo giaûi thoaùt nghóa laø ba haïnh nhö thoâ v.v..., ba haïnh nhö chæ v.v..., möôøi saùu haønh Thaùnh höõu laäu, voâ laäu. Trong ñaïo giaûi thoaùt sau cuøng, töùc tu hai möôi hai haïnh naày, cuõng laø tu voâ löôïng haïnh cuûa Vò chí, Sô thieàn. Luùc baäc Thaùnh lìa duïc cuûa Sô thieàn, ñaõ tu möôøi chín haïnh trong ñaïo voâ ngaïi, nghóa laø ba haïnh nhö thoâ v.v..., möôøi saùu haønh Thaùnh chæ tu voâ laäu, chaúng phaûi höõu laäu. Tu hai möôi hai haïnh trong taùm

ñaïo giaûi thoaùt, nghóa laø ba haïnh nhö thoâ, v.v..., ba haïnh nhö chæ, v.v... vaø möôøi saùu haønh Thaùnh, chæ tu voâ laäu chaúng phaûi höõu laäu. Ñaïo giaûi thoaùt sau cuøng, töùc tu hai möôi hai haïnh naày, cuõng tu voâ löôïng haïnh cuûa Vò chí, Sô thieàn, cho ñeán lìa aùi cuûa Voâ sôû höõu xöù cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Vì sao beân Sô thieàn, tu haïnh höõu laäu, voâ laäu, coøn beân ñòa treân, chæ tu voâ laäu, khoâng tu höõu laäu? Ñaùp: Vì beân caïnh Sô thieàn coù haïnh Thaùnh höõu laäu, voâ laäu, cho neân

tu. Beân caïnh haïnh treân chæ coù haïnh voâ laäu, khoâng coù höõu laäu, cho neân chæ tu haïnh voâ laäu. Laïi coù thuyeát noùi: Ngöôøi phaøm phu khi lìa aùi duïc, tu chín haïnh trong chín ñaïo voâ ngaïi, nghóa laø ba haïnh nhö thoâ v.v..., töø, bi, hyû, xaû quaùn baát tònh, nieäm an ban. Tu möôøi hai haïnh trong taùm ñaïo giaûi thoaùt, töùc chín haïnh treân vaø ba haïnh nhö chæ v.v... Trong ñaïo giaûi thoaùt sau cuøng, töùc tu möôøi hai haïnh naày, cuõng tu voâ löôïng haïnh cuûa Vò chí, Sô thieàn. Luùc baäc Thaùnh lìa aùi duïc, ñaõ tu hai möôi laêm haïnh trong ñaïo voâ ngaïi, nghóa laø ba haïnh nhö thoâ v.v..., töø, bi, hyû, xaû, quaùn baát tònh, nieäm - ban, vaø möôøi saùu haønh Thaùnh höõu laäu, voâ laäu. Tu hai möôi taùm haïnh trong taùm ñaïo giaûi thoaùt, töùc hai möôi laêm haïnh naày vaø ba haïnh nhö chæ v.v... Trong ñaïo giaûi thoaùt sau cuøng, töùc tu hai möôi taùm haïnh naày vaø tu voâ löôïng haïnh cuûa Vò chí, Sô thieàn. Beân ñòa treân, nhö treân ñaõ noùi. Hoûi: Vì sao beân Sô thieàn, tu caùc haïnh nhö theá,v.v… coøn beân ñòa treân thì khoâng tu? Ñaùp: Do beân Sô thieàn coù caùc thöù caên thieän, neân tu caùc haïnh nhö theá v.v..., coøn beân ñòa treân, vì caên thieän ít, neân khoâng tu caùc haïnh nhö theá v.v... Laïi nöõa, vì coõi Duïc coù caùc thöù phieàn naõo, neân tu caùc thöù ñoái trò, coøn ôû ñòa treân vì khoâng coù caùc thöù phieàn naõo, neân khoâng caàn caùc thöù ñoái trò. Caùc haïnh ñaõ noùi trong ñaây, toàn taïi ôû hieän taïi, ñeàu cuøng chuyeån vaän, gaùnh vaùc naëng ñoàng sôû duyeân, nhö treân ñaõ noùi. Hoûi: Ñoái töôïng tu haønh cuûa ñôøi vò lai laø sôû duyeân naøo? Ñaùp: Khi lìa aùi duïc, ngöôøi tu ba haïnh nhö thoâ v.v..., trong chín ñaïo voâ ngaïi, duyeân vôùi coõi Duïc. Ngöôøi tu ba haïnh nhö thoâ v.v... trong taùm ñaïo giaûi thoaùt, duyeân Sô thieàn coõi Duïc, ngöôøi tu ba haïnh chæ v.v... duyeân Sô thieàn. Ngöôøi tu ba haïnh nhö thoâ v.v... trong ñaïo giaûi thoaùt sau cuøng duyeân duyeân vôùi Sô thieàn, cho ñeán Phi töôûng Phi phi töôûng xöù. Khi lìa duïc Sô thieàn, tu haønh ba haïnh nhö haïnh thoâ, v.v… trong chín ñaïo Voâ ngaïi thì duyeân vôùi Sô thieàn. Tu ba haïnh nhö thoâ, v.v… trong taùm ñaïo giaûi thoaùt thì duyeân vôùi Sô thieàn, Nhò thieàn. Tu ba haïnh nhö chæ, v.v… thì duyeân vôùi Nhò thieàn. Tu ba haïnh nhö thoâ, v.v… trong ñaïo giaûi thoaùt sau cuøng thì duyeân vôùi ba coõi, tu haïnh nhö haïnh nhö chæ, v.v… thì duyeân vôùi Nhò thieàn cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Lìa duïc ñeä Nhò thieàn, duïc ñeä Tam thieàn, neân tuøy töôùng noùi. Khi lìa duïc ñeä Töù thieàn, ngöôøi tu ba haïnh nhö thoâ v.v... trong chín ñaïo voâ ngaïi, duyeân ñeä Töù thieàn. Ngöôøi tu ba haïnh nhö thoâ v.v... trong taùm ñaïo giaûi thoaùt, duyeân ñeä Töù thieàn vaø Khoâng xöù. Ngöôøi tu ba haïnh

nhö chæ v.v... duyeân Khoâng xöù. Ngöôøi tu ba haïnh nhö thoâ v.v..., ba haïnh nhö chæ v.v... trong ñaïo giaûi thoaùt sau cuøng duyeân Khoâng xöù, cho ñeán Phi töôûng

Phi phi töôûng xöù. Hoûi: Neáu khi lìa duïc cuûa ñeä Töù thieàn, ngöôøi tu ba haïnh nhö thoâ v.v... trong taùm ñaïo giaûi thoaùt, duyeân ñeä Töù thieàn vaø Khoâng xöù. Kinh Thöùc Thaân ñaõ noùi, laøm sao hieåu? Nhö noùi: Coù khi naøo taâm leä thuoäc coõi Voâ saéc, coù theå bieát coõi Saéc, coõi Voâ saéc hay chaêng? Ñaùp: Khoâng bieát. Trong kinh kia, ngaên moät khoaûng saùt-na, khoâng thöôøng noái tieáp. Neáu trong khoaûnh moät saùt-na maø coù theå ñöôïc coõi Saéc, coõi Voâ saéc thì khoâng coù vieäc ñoù. Ñaïo giaûi thoaùt kia khôûi hieän ôû tröôùc, ngöôøi tu haønh ôû vò lai, hoaëc duyeân coõi Saéc, coõi Voâ saéc laø khoâng coù vieäc ñoù. Ñaïo giaûi thoaùt kia khôûi hieän ôû tröôùc, ngöôøi tu haønh ôû vò lai, hoaëc duyeân coõi Saéc, hoaëc duyeân coõi Voâ saéc. Cho neân trong moät khoaûng saùt- na khoâng bieát, thöôøng noái tieáp nhau thì bieát. Hai thuyeát ñeàu kheùo hieåu! Khi lìa duïc cuûa Khoâng xöù, ngöôøi tu ba haïnh nhö thoâ v.v... trong chín ñaïo voâ ngaïi, duyeân vôùi Khoâng xöù. Ngöôøi tu ba haïnh nhö chæ, v.v... duyeân vôùi Thöùc xöù. Ngöôøi tu ba haïnh nhö thoâ v.v... trong taùm ñaïo giaûi thoaùt, duyeân ôû Khoâng xöù, Thöùc xöù. Ngöôøi tu ba haïnh nhö thoâ v.v..., ba haïnh nhö chæ v.v... trong ñaïo giaûi thoaùt sau cuøng, duyeân thöùc xöù, cho ñeán Phi töôûng Phi phi töôûng xöù lìa duïc cuûa Thöùc xöù, lìa duïc cuûa Voâ sôû höõu xöù, neân tuøy töôùng maïo noùi. Hoûi: Vì sao caùc haïnh ñaõ tu trong thieàn, ñeàu duyeân vôùi ba coõi, coøn caùc haïnh ñaõ tu trong Voâ saéc, chæ duyeân coõi Voâ saéc? Ñaùp: Thieàn coù theå duyeân khaép, coù theå duyeân ñòa mình, coù theå duyeân ñòa döôùi, cuõng duyeân ôû ñòa treân, coøn ñònh Voâ saéc thì khoâng theå duyeân khaép, chæ coù theå duyeân ñòa mình, vaø duyeân ñòa treân, khoâng duyeân ôû ñòa döôùi. Do vieäc naày, neân caùc haïnh ñaõ tu trong thieàn coù theå duyeân ba coõi. Caùc haïnh ñaõ tu trong Voâ saéc, chæ duyeân coõi Voâ saéc. Chuûng, kieát, do kieán ñaïo döùt, thuoäc coõi Duïc ñaõ döùt, laø thuoäc veà quaû Sa-moân naøo? Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Caùc phieàn naõo, tröôùc phaân bieät ôû coõi, chöa phaân bieät chuûng. Nay vì muoán phaân bieät chuûng, neân soaïn luaän naày. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, do kieán ñaïo döùt thuoäc coõi Duïc döùt, khoâng coù xöù sôûlaø thuoäc veà quaû Sa-moân naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân, hoaëc boán quaû Sa-moân khoâng coù xöù sôû, nghóa laø tu-ñaø-hoaøn veà quaû Tu-ñaø-hoaøn, cho ñeán A-la-haùn thuoäc veà quaû A-la-haùn. Khoâng coù xöù sôû, nghóa laø ngöôøi phaøm phu lìa duïc,

ngöôøi lìa duïc khoâng coù xöù sôû, ñöôïc chaùnh quyeát ñònh. Möôøi laêm khoaûnh taâm trong kieán ñaïo, ngöôøi thöù lôùp khoâng coù xöù sôû vôùi hai khoaûnh taâm cuûa kieán ñaïo ñeá trong kieán ñaïo. Thôøi gian nhö theá v.v... khoâng coù xöù sôû. Chuûng loaïi kieát, do kieán ñaïo döùt coõi Duïc. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, do tu ñaïo coõi Duïc döùt tröø döùt, khoâng coù xöù sôû, laø thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Quaû A-na-haøm thuoäc veà quaû A-la-haùn. A-na-haøm thuoäc veà quaû A-na-haøm. A-la-haùn thuoäc veà giôùi cuûa A-la-haùn. Khoâng coù xöù sôû nghóa laø ngöôøi phaøm phu lìa duïc, ngöôøi lìa duïc khoâng coù xöù sôû ñöôïc chaùnh quyeát ñònh. Ngöôøi thöù lôùp khoâng coù xöù sôû cuûa möôøi laêm khoaûnh taâm, khoâng ñöôïc noùi laø khoâng coù xöù sôû. Vì sao? Vì khi lìa aùi duïc, ñaïo voâ ngaïi sau cuøng seõ döùt tröø kieát maø tu ñaïo döùt. Hoûi: Khi ñaïo giaûi thoaùt sinh, töùc thuoäc veà

quaû A-na-haøm, chuûng loaïi kieát, bò kieán ñaïo, thuoäc coõi Saéc ñaõ döùt, laø thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Sa-moân, hoaëc boán quaû Sa-moân khoâng coù xöù sôû, nhö treân ñaõ noùi. Hoaëc khoâng coù xöù sôû, nghóa laø ngöôøi phaøm phu khi lìa aùi saéc, ngöôøi lìa aùi saéc khoâng coù xöù sôû ñöôïc chaùnh quyeát ñònh. Ngöôøi thöù lôùp khoâng coù xöù sôû cuûa möôøi laêm khoaûnh taâm, khoâng ñöôïc noùi laø khoâng coù xöù sôû. Vì sao? Vì ñaïo tyû nhaãn roát raùo döùt tröø kieát naày. Luùc ñaïo tyû trí sinh, döùt kia töùc thuoäc veà quaû. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, do tu ñaïo thuoäc coõi Saéc döùt tröø, laø thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû A-la-haùn. Hoaëc A-la-haùn khoâng coù xöù sôû, thuoäc veà quaû A-la-haùn. Khoâng coù xöù sôû nghóa laø ngöôøi phaøm phu lìa aùi saéc, ngöôøi lìa aùi saéc khoâng coù xöù sôû ñöôïc chaùnh quyeát ñònh, khoaûng möôøi laêm taâm trong kieán ñaïo, ñaïo tyû trí hieän ôû tröôùc, ngöôøi thöù lôùp khoâng coù xöù sôû, khi lìa duïc cuûa ñeä Töù thieàn, ñaïo giaûi thoaùt sau cuøng khoâng coù xöù sôû, khi lìa aùi cuûa Khoâng xöù, khoâng coù xöù sôû cuûa chín ñaïo voâ ngaïi, chín ñaïo giaûi thoaùt, cho ñeán khi lìa aùi cuûa nhö voâ sôû höõu xöù, cuõng nhö theá. Khi lìa aùi cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, khi taùm ñaïo voâ ngaïi, taùm ñaïo giaûi thoaùt vaø do tu ñaïo thuoäc coõi Saéc döùt laø kieát ñaõ döùt, ñaõ bieát, thuoäc coõi Voâ saéc khoâng coù xöù sôû. Chuûng loaïi kieát, do kieán ñaïo döùt tröø laø thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân. Boán quaû Sa-moân nhö treân ñaõ noùi, ôû ñaây khoâng noùi ngöôøi phaøm phu khoâng xöù sôû. Vì sao? Vì khoâng coù ngöôøi phaøm phu coù theå lìa söï tham aùi ôû nôi Phi töôûng Phi phi töôûng xöù. Ñaùp: Ngöôøi thöù lôùp cuõng khoâng ñöôïc noùi khoâng coù xöù sôû. Vì sao?

Vì Ñaïo tyø nhaãn roát raùo döùt kieát naày. Khi ñaïo tyû trí hieän ra tröôùc thì döùt aáy thuoäc veà quaû, kieát chuûng maø tu ñaïo veà coõi Voâ saéc döùt tröø laø leä thuoäc coõi naøo? Ñaùp: Chæ thuoäc veà quaû A-la-haùn, trong ñaây ngöôøi phaøm phu khoâng lìa duïc, vì sao? Vì khoâng coù ngöôøi phaøm phu naøo coù khaû naêng lìa aùi cuûa Phi phi töôûng xöù. Ngöôøi thöù lôùp cuõng khoâng ñöôïc noùi khoâng coù nôi choán. Vì sao? Vì ñònh Kim cöông duï roát raùo döùt tröø kieát naày. Luùc taän trí môùi sinh, söï döùt tröø cuûa ñònh Kim cöông duï kia thuoäc veà quaû, nghóa laø quaû A-la-haùn. Kieát coù naêm thöù, nghóa laø töø chuûng loaïi, bò kieán khoå döùt cho ñeán chuûng loaïi laø do tu ñaïo döùt. Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Tröôùc kia ñaõ phaân bieät phieàn naõo ôû giôùi coù hai thöù, chöa phaân bieät naêm chuûng loaïi. Nay vì muoán phaân bieät, neân soaïn luaän naày. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, do kieán khoå döùt tröø laø thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân, hoaëc boán quaû Sa-moân khoâng coù xöù sôû, nhö treân ñaõ noùi. Khoâng coù xöù sôû: Trong ñaây, khoâng neân noùi ngöôøi phaøm phu lìa duïc, vì ngöôøi phaøm phu theo thöù lôùp, khoaûnh nhaát taâm luùc kieán khoå (Khoaûnh nhaát taâm luùc kieán khoå cuûa con ngöôøi theo thöù lôùp), boán khoaûnh taâm khi kieán taäp, boán khoaûnh taâm luùc kieán dieät, ba khoaûnh taâm khi kieán ñaïo. Luùc naày chuûng loaïi kieát, choã döùt tröø cuûa kieán khoå, döùt tröø. Söï döùt ñoù chaúng thuoäc veà quaû. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, do kieán taäp döùt laø thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân, hoaëc boán quaû Sa-moân khoâng

coù xöù sôû nhö ñaõ noùi ôû treân. Khoâng coù xöù sôû: Trong ñaây khoâng coù ngöôøi phaøm phu lìa duïc. Khoaûnh nhaát taâm luùc kieán taäp cuûa ngöôøi theo thöù lôùp, boán khoaûnh taâm khi kieán dieät, ba khoaûnh taâm khi kieán ñaïo, luùc chuûng loaïi kieát, maø kieán taäp döùt. Söï döùt töø kieát ñoù, chaúng thuoäc veà quaû Sa- moân. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, maø kieán dieät döùt, söï döùt ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân, hoaëc khoâng coù xöù sôû: Trong ñaây khoâng noùi ngöôøi phaøm phu lìa duïc, khoaûnh nhaát taâm cuûa kieán dieät cuûa ngöôøi thöù lôùp, ba khoaûnh taâm cuûa kieán ñaïo laø luùc chuûng loaïi kieát, bò kieán dieät döùt. Söï döùt ñoù chaúng phaûi thuoäc veà quaû Sa-moân. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, do kieán ñaïo döùt, söï döùt ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân. Trong ñaây khoâng noùi phaøm phu

lìa duïc, cuõng khoâng noùi ngöôøi theo thöù lôùp. Vì sao? Vì ñaïo tyû trí roát raùo döùt kieát naày. Ñaïo tyû trí hieän ôû töôùc. Söï döùt ñoù töùc laø thuoäc veà quaû. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, do tu ñaïo döùt, söï döùt töø kieát ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû A-la-haùn. Trong ñaây khoâng noùi ngöôøi phaøm phu lìa duïc, cuõng khoâng noùi ngöôøi theo thöù lôùp. Vì sao? Vì ñònh Kim cöông duï roát raùo döùt töø kieát naày. Luùc ñaàu taän trí hieän ôû töôùc. Söï döùt töø kieát ñoù töùc laø thuoäc veà quaû, ñoù laø quaû A-la-haùn. Kieát coù chín thöù: Thöù kieát, maø khoå phaùp trí döùt töø, thöù kieát do khoå tyû trí döùt töø, thöù kieát maø taäp phaùp trí döùt töø, thöù kieát maø taäp tyû trí döùt töø, thöù kieát maø dieät phaùp trí döùt töø, thöù kieát maø dieät tyû trí döùt töø, thöù kieát aøm ñaïo phaùp trí döùt töø, thöù kieát maø ñaïo tyû trí döùt töø, thöù kieát maø tu ñaïo döùt töø. Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Töôùc ñaõ phaân bieät phieàn naõo ôû giôùi, coù hai chuûng loaïi, coù naêm chuûng loaïi, chöa phaân bieät chuûng loaïi cuûa choã döùt töø. Nay vì muoán phaân bieät, neân soaïn luaän naày. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, choã döùt töø cuûa khoå phaùp trí döùt töø, söï döùt ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân, hoaëc boán quaû Sa-moân khoâng coù xöù sôû nhö treân ñaõ noùi. Khoâng coù xöù sôû, nghóa laø ngöôøi phaøm phu lìa duïc, ngöôøi lìa duïc khoâng coù xöù sôû ñöôïc chaùnh quyeát ñònh. Möôøi laêm khoaûnh taâm trong kieán ñaïo, ba khoaûnh taâm kieán khoå cuûa ngöôøi thöù lôùp, boán khoaûnh taâm cuûa kieán taäp, boán khoaûnh taâm cuûa kieán dieät, ba khoaûnh taâm cuûa kieát ñaïo. Luùc naày laø chuûng loaïi kieát, choã döùt töø cuûa Khoå tyû trí ñaõ döùt. Söï döùt ñoù chaúng phaûi thuoäc veà quaû Sa-moân. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, do khoå tyû trí döùt töø, söï döùt töø kieát ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân, hoaëc boán quaû Sa-moân khoâng coù xöù sôû, ñaõ noùi nhö treân. Khoâng coù xöù sôû: Trong ñaây khoâng noùi ngöôøi phaøm phu lìa duïc, khoaûnh moät taâm cuûa kieán khoå cuûa ngöôøi thöù lôùp, boán khoaûnh taâm cuûa kieán taäp, boán khoaûnh taâm cuûa kieán dieät, ba khoaûnh taâm cuûa kieán ñaïo, laø thôøi gian chuûng loaïi kieát, bò Khoå tyû trí döùt. Söï döùt ñoù chaúng thuoäc veà quaû Sa-moân. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, bò taäp phaùp trí döùt töø, söï döùt ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Boán quaû Sa-moân, hoaëc khoâng xöù sôû. Boán quaû Sa-moân nhö treân ñaõ noùi. Khoâng xöù sôû laø ngöôøi phaøm phu lìa duïc. Ngöôøi

lìa duïc

khoâng xöù sôû ñöôïc quyeát ñònh ñuùng, möôøi laêm khoaûnh taâm trong kieán ñaïo, ngöôøi thöù lôùp, ngöôøi khoâng xöù sôû kieán taäp coù ba khoaûnh taâm, kieán dieät coù ba khoaûnh taâm, kieán ñaïo coù ba khoaûnh taâm. Luùc aáy, loaïi kieát do taäp phaùp trí döùt tröø, söï döùt tröø aáy chaúng thuoäc quaû Sa-moân, loaïi kieát do taäp tyû trí döùt tröø, söï döùt tröø aáy thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân, hoaëc boán quaû Sa-moân khoâng coù xöù sôû, nhö treân ñaõ noùi. Khoâng coù xöù sôû: Trong ñaây khoâng noùi ngöôøi phaøm phu lìa duïc, ngöôøi lìa duïc khoâng coù xöù sôû ñöôïc chaùnh quyeát ñònh. Ngöôøi thöù lôùp khoâng coù xöù sôû cuûa khoaûnh möôøi laêm taâm trong kieán ñaïo, boán khoaûnh taâm cuûa kieán taäp, boán khoaûnh taâm cuûa kieán dieät, ba khoaûnh taâm cuûa kieán ñaïo, luùc naày chuûng loaïi kieát, bò Taäp phaùp trí döùt tröø. Söï döùt tröø kieát ñoù chaúng thuoäc veà quaû Sa-moân. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, bò taäp tyû trí döùt, söï döùt tröø kieát ñoù laø thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân, hoaëc boán quaû Sa-moân khoâng coù xöù sôû, nhö treân ñaõ noùi. Khoâng coù xöù sôû: Trong ñaây khoâng noùi ngöôøi phaøm phu lìa duïc, khoaûnh moät taâm cuûa kieán dieät cuûa ngöôøi thöù lôùp, , ba khoaûnh taâm cuûa kieán ñaïo, luùc naày chuûng loaïi kieát, bò taäp tyû trí döùt tröø. Söï döùt ñoù, chaúng thuoäc veà quaû Sa-moân. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, bò ñaïo phaùp trí döùt, söï döùt tröø ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân, hoaëc boán quaû Sa-moân khoâng coù xöù sôû, nhö treân ñaõ noùi. Khoâng coù xöù sôû: Ngöôøi phaøm phu lìa duïc, ngöôøi lìa duïc khoâng coù xöù sôû, ñöôïc chaùnh quyeát ñònh, khoaûnh möôøi laêm taâm trong kieán ñaïo cuûa ngöôøi thöù lôùp khoâng coù xöù sôû, ba khoaûnh taâm cuûa kieán dieät, ba khoaûnh taâm cuûa kieán ñaïo, luùc naày, chuûng loaïi kieát choã döùt tröø cuûa Dieät phaùp trí ñaõ döùt. Söï döùt ñoù, chaúng thuoäc veà quaû Sa-moân. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, bò dieät tyû trí döùt, söï döùt tröø ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân, hoaëc boán quaû Sa-moân khoâng coù xöù sôû, nhö treân ñaõ noùi. Khoâng coù xöù sôû: Trong ñaây khoâng noùi ngöôøi phaøm phu lìa duïc, khoaûnh moät taâm cuûa kieán dieät cuûa ngöôøi thöù lôùp, ba khoaûnh taâm cuûa kieán ñaïo, baáy giôø chuûng loaïi kieát, bò dieät tyû trí döùt. Söï döùt ñoù, chaúng thuoäc veà quaû Sa-moân. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, bò ñaïo phaùp trí döùt tröø, söï döùt tröø kieát ñoù laø thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân, hoaëc boán quaû Sa-moân khoâng coù xöù sôû, nhö treân ñaõ noùi. Khoâng coù xöù sôû: Ngöôøi phaøm phu lìa duïc, ngöôøi

lìa duïc khoâng coù xöù sôû, ñöôïc chaùnh quyeát ñònh, ngöôøi thöù lôùp khoâng coù xöù sôû, khoaûnh möôøi laêm taâm cuûa kieán ñaïo, khoaûnh hai taâm cuûa kieán ñaïo, luùc naày, chuûng loaïi kieát choã döùt tröø cuûa Ñaïo phaùp trí döùt tröø. Söï döùt tröø kieát ñoù, chaúng thuoäc veà quaû Sa-moân. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, do ñaïo tyû trí döùt, söï döùt tröø kieát ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân, hoaëc boán quaû Sa-moân, nhö treân ñaõ noùi. Trong ñaây khoâng noùi ngöôøi phaøm phu lìa duïc, cuõng khoâng noùi laø ngöôøi cuûa thöù lôùp. Vì sao? Vì ñaïo tyû trí roát raùo döùt tröø kieát naày, ñaïo tyû trí hieän ôû tröôùc. Söï

döùt tröø kieát ñoù töùc laø thuoäc veà quaû. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, do tu ñaïo döùt döùt tröø, söï döùt tröø kieát ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû A-la-haùn. Trong ñaây khoâng noùi ngöôøi phaøm phu lìa duïc, cuõng khoâng noùi ngöôøi cuûa thöù lôùp. Vì sao? Vì ñònh Kim cöông duï, roát raùo döùt tröø kieát naày. Taän trí ñaàu tieân hieän ôû tröôùc. Söï döùt tröø kieát kia töùc laø thuoäc veà quaû, nghóa laø quaû A-la-haùn. Hoûi: Vì laø ñaïo voâ ngaïi döùt tröø kieát, hay laø ñaïo giaûi thoaùt döùt tröø kieát? Neáu ñaïo voâ ngaïi döùt tröø kieát, thì theo thuyeát cuûa vaên naày noùi laøm sao hieåu? Nhö noùi: Caùc kieát do thaáy khoå maø döùt tröø, kieát aáy coù do khoå trí döùt tröø khoâng? Ñaùp: Kieát ñoù do nhaãn khoå döùt tröø. Caùc kieát, cho ñeán kieán ñaïo döùt tröø, kieát ñoù coù do ñaïo trí döùt tröø khoâng? Ñaùp: Caùc kieát do nhaãn ñaïo döùt tröø. Neân noùi raèng: Caùc kieát do ñaïo voâ ngaïi döùt tröø. Hoûi: Neáu vaäy theo thuyeát cuûa Kieàn-ñoä Trí noùi thì kheùo hieåu, coøn vaên naày noùi laøm sao hieåu? Nhö noùi: Chuûng loaïi kieát, bò khoå phaùp trí döùt tröø, cho ñeán noùi roäng? Ñaùp: Vaên naày neân noùi raèng: Kieát coù chín thöù, thöù kieát, do khoå phaùp nhaãn döùt tröø, cho ñeán thöù kieát, do ñaïo phaùp nhaãn döùt tröø, maø khoâng noùi laø coù yù gì? Ñaùp: Nhaãn thuoäc veà trí, laø quyeán thuoäc cuûa trí. Neáu nhaãn maø döùt, thì cuõng goïi laø trí döùt. Gioáng nhö thuoäc veà ngöôøi cuûa vua, neáu coù laøm ñieàu gì thì cuõng goïi laø vua laøm. Nhaãn kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi nöõa, ñaïo voâ ngaïi döùt tröø kieát, ñaïo giaûi thoaùt thì gìn giöõ sao cho baát ñoäng. Neáu ñaïo giaûi thoaùt khoâng chuù troïng gìn giöõ thì phieàn naõo laïi sinh ra loãi laàm. Nhö ngöôøi tröôùc ñaùnh ngaõ keû thuø, naèm soùng söôït döôùi ñaát, moät ngöôøi sau ñeán, naém giöõ khieán haén khoâng nhuùc nhích. Neáu

ngöôøi ñeán sau, khoâng caàm giöõ laïi, thì keû thì laïi ñöùng daäy, gaây ra loãi laàm tai haïi. Laïi nhö coù ngöôøi töø trong nhaø mình ñuoåi keû thuø chaïy ra, moät ngöôøi ñeán sau, ñoùng chaët coång nhaø anh ta laïi. Maëc duø moät ngöôøi ñuoåi keû oaùn ra, nhöng neáu ngöôøi ñeán sau, khoâng ñoùng chaëc coång, thì keû oaùn seõ trôû vaøo gaây neân loãi laàm tai haïi. Cuõng nhö coù ngöôøi tröôùc ñöïng ñaày raén ñoäc trong chieác bình, moät ngöôøi ñeán sau ñaäy chaët mieäng bình laïi. Maëc duø moät ngöôøi ñaõ ñöïng raén tröôùc, nhöng ngöôøi ñeán sau, neáu khoâng bòt chaéc mieäng bình laïi, thì raén ñoäc seõ boø ra gaây neân. Hai ñoäc kia cuõng gioáng nhö theá. Laïi nöõa, ñaïo voâ ngaïi döùt tröø kieát, coâng naêng cuûa ñaïo giaûi thoaùt raát nhieàu, nhö thuyeát cuûa Kieàn-ñoä Caên ñaõ noùi, trong ñaây laïi phaân bieät roäng. Laïi nöõa, ñaïo voâ ngaïi döùt tröø kieát. Söï döùt tröø kieát ñoù laø giaûi thoaùt ñaéc, ñeàu sinh chung vôùi giaûi thoaùt. Vì ñeàu sinh chung, neân ñaïo giaûi thoaùt cuõng ñöôïc goïi laø ñaïo döùt tröø kieát. Laïi nöõa, ñaïo voâ ngaïi döùt tröø kieát, ñaïo giaûi thoaùt ñoàng laøm chung moät vieäc vôùi ñaïo voâ ngaïi, vì ñoàng laøm chung moät vieäc, neân ñaïo giaûi thoaùt cuõng goïi laø ñaïo döùt tröø kieát. Kieát coù möôøi laêm thöù. Chuûng loaïi kieát, do kieán khoå coõi Duïc döùt tröø, cho ñeán chuûng loaïi kieát, do tu ñaïo döùt tröø kieát coõi Saéc, coõi Voâ saéc cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Vì sao soaïn luaän naày? Ñaùp: Tröôùc ñaõ phaân bieät caùc phieàn naõo ôû giôùi, hai chuûng, naêm chuûng, chuûng ñoái trò, chöa phaân bieät veà giôùi, chuûng. Nay vì

muoán phaân bieät veà giôùi, chuûng neân soaïn luaän naày? Hoûi: Chuûng loaïi kieát, do kieán khoå coõi Duïc döùt tröø laø thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân, hoaëc boán quaû Sa-moân khoâng coù xöù sôû, nhö treân ñaõ noùi. Khoâng coù xöù sôû: Ngöôøi phaøm phu lìa duïc, ngöôøi lìa duïc khoâng coù xöù sôû, ñöôïc chaùnh quyeát ñònh. Ngöôøi thöù lôùp khoâng coù xöù sôû cuûa möôøi laêm khoaûnh taâm trong kieán ñaïo. Ba khoaûnh taâm cuûa kieán khoå, boán khoaûnh taâm cuûa kieán taäp, boán khoaûnh taâm cuûa kieán dieät, ba khoaûnh taâm cuûa kieán ñaïo, laø luùc chuûng loaïi kieát, do kieán khoå coõi Duïc, döùt tröø. Söï döùt tröø kieát ñoù chaúng phaûi thuoäc veà quaû Sa-moân. Do kieán taäp döùt, thuoäc coõi Duïc, choã döùt tröø cuûa kieán dieät, do kieán ñaïo döùt, do tu ñaïo döùt, neân theo töôùng maïo maø noùi. Hoûi: Chuûng loaïi kieát, choã döùt tröø cuûa kieán khoå thuoäc coõi Saéc, söï döùt tröø kieát ñoù laø thuoäc veà quaû naøo?

Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân, hoaëc boán quaû Sa-moân khoâng coù xöù sôû, nhö treân ñaõ noùi. Khoâng coù xöù sôû: Ngöôøi phaøm phu lìa aùi saéc, ngöôøi lìa aùi saéc khoâng coù xöù sôû, ñöôïc chaùnh quyeát ñònh. Ngöôøi cuûa thöù lôùp khoâng coù xöù sôû cuûa möôøi laêm khoaûnh taâm trong kieán ñaïo. Khoaûnh moät taâm cuûa kieán khoå cuûa ngöôøi thöù lôùp khoâng coù xöù sôû. Moät khoaûnh taâm cuûa kieán khoå, boán khoaûnh taâm cuûa kieán taäp. Moät boán khoaûnh taâm cuûa kieán dieät, ba khoaûnh taâm cuûa kieán ñaïo khoâng coù xöù sôû. Luùc naày, chuûng loaïi kieát, bò kieán khoå, thuoäc coõi Saéc döùt tröø. Söï döùt tröø ñoù chaúng thuoäc veà quaû Sa-moân, chuûng loaïi kieát, bò kieán taäp döùt, kieán dieät, kieán ñaïo, tu ñaïo, thuoäc coõi Saéc döùt tröø, neân theo töôùng maïo maø noùi. Chuûng loaïi kieát, do naêm chuûng coõi Voâ saéc, döùt tröø, cuõng theo töôùng maïo maø noùi. Hoûi: Thaân kieán döùt laø thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà boán quaû Sa-moân, hoaëc boán quaû Sa-moân khoâng coù xöù sôû, nhö treân ñaõ noùi. Khoâng coù xöù sôû: Trong ñaây khoâng noùi ngöôøi phaøm phu lìa duïc, moät khoaûnh taâm cuûa kieán khoå cuûa ngöôøi thöù lôùp, boán khoaûnh taâm cuûa kieán taäp, boán khoaûnh taâm cuûa kieán dieät, ba khoaûnh taâm cuûa kieán ñaïo, thaân kieán döùt luùc naày. Söï döùt ñoù chaúng thuoäc veà quaû Sa- moân. Nhö thaân kieán döùt, thaân kieán trong phaàn döôùi döùt, cuõng noùi nhö theá, giôùi thuû, nghi döùt tröø. Hoûi: Söï döùt kieán ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Boán quaû Sa-moân, boán quaû Sa-moân khoâng coù xöù sôû nhö treân ñaõ noùi. Trong ñaây khoâng noùi ngöôøi phaøm phu lìa duïc, cuõng khoâng noùi ngöôøi thöù lôùp. Vì sao? Vì Ñaïo tyû nhaãn roát raùo döùt tröø kieát naày, ñaïo tyû trí hieän ôû tröôùc. Söï döùt tröø kieát ñoù laø thuoäc veà quaû Sa-moân. Nhö giôùi thuû, nghi döùt kieán löu, kieán aùch, kieán thuû. Kieán thuû, thaân raøng buoäc giôùi thuû, thaân raøng buoäc kieán thuû, giôùi thuû, nghi trong phaàn döôùi, taø kieán trong kieán, kieán thuû, giôùi thuû, söû kieán, söû nghi, kieát kieán, noùi roäng cuõng gioáng nhö theá. Hoûi: Caên baát thieän, tham, giaän, si vaø duïc laäu döùt, söï döùt ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû A-na-haøm, quaû A-la-haùn, hoaëc khoâng coù xöù sôû, noùi roäng nhö chuûng loaïi kieát, bò kieán ñaïo, tu ñaïo döùt, thuoäc coõi Duïc ñaõ döùt, nhö duïc laäu, höõu laäu, voâ minh laäu. Phieàn naõo khaùc töông töï vôùi kieát kia, neân theo

töôùng maïo cuûa chuùng maø noùi. Nghi, caùi trong caùi, neân noùi roäng. Nhö chuûng loaïi kieát, choã döùt tröø cuûa ñaïo phaùp trí ñaõ döùt, kieát phaàn treân, seõ noùi roäng. Nhö chuûng loaïi kieát, do tu ñaïo döùt coõi Saéc, coõi Voâ saéc ñaõ döùt. Hoûi: Söï xuùc chaïm cuûa maét, tai, thaân, sinh ra ra aùi ñaõ döùt laø thuoäc

veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû A-la-haùn, hoaëc A-la-haùn khoâng coù xöù sôû, laø thuoäc veà quaû A-la-haùn. Khoâng coù xöù sôû: Ngöôøi phaøm phu ñaõ lìa aùi cuûa Phaïm theá khoâng coù xöù sôû. Ngöôøi lìa aùi cuûa Phaïm theá, ñöôïc chaùnh quyeát ñònh. Möôøi laêm khoaûnh taâm trong kieán ñaïo vaø ngöôøi thöù lôùp khoâng coù xöù sôû cuûa Ñaïo tyû trí, luùc döùt tröø aùi cuûa Sô thieàn, ñaày ñuû giaûi thoaùt sau cuøng, döùt cuûa Ñeä Nhò thieàn, cho ñeán döùt tröø aùi cuûa Voâ sôû höõu xöù. Chín ñaïo voâ ngaïi, chín ñaïo giaûi thoaùt lìa aùi cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù. Chín ñaïo voâ ngaïi, taùm ñaïo giaûi thoaùt, luùc naày, söï xuùc chaïm cuûa maét, tai, thaân, sinh aùi ñaõ döùt tröø. Söï döùt ñoù chaúng thuoäc veà quaû Sa-moân. Chín möôi taùm söû döùt, noùi roäng, nhö chuûng loaïi cuûa möôøi laêm kieát döùt. Hoûi: Höôùng veà chuûng loaïi kieát do ngöôøi chöùng quaû Tu-ñaø-hoaøn ñaõ döùt, maø döùt. Söï döùt ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà khoâng coù xöù sôû. Vì sao? Vì tröôùc quaû Tu-ñaø- hoaøn, thì khoâng coù quaû naøo ñeå goàm nhieáp söï döùt tröø kia. Tu-ñaø-hoaøn thuoäc veà quaû Tu-ñaø-hoaøn, quaû Tu-ñaø-hoaøn goàm nhieáp chuûng loaïi kieát, bò kieán ñaïo döùt ba coõi ñaõ döùt tröø. Hoûi: Höôùng veà chuûng loaïi kieát do ngöôøi chöùng quaû Tö-ñaø-haøm ñaõ döùt maø döùt. Söï döùt ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Tu-ñaø-hoaøn, hoaëc khoâng coù xöù sôû. Quaû Tu- ñaø- hoaøn goàm nhieáp chuûng loaïi kieát, do kieán ñaïo döùt ba coõi ñaõ döùt. Khoâng coù xöù sôû, nghóa laø ngöôøi cuûa thöù lôùp döùt boû naêm thöù kieát maø coõi Duïc ñaõ döùt. Söï döùt ñoù chaúng thuoäc veà quaû Tu-ñaø-hoaøn. Vì sao? Vì ñaõ chöùng ñaïo quaû vöôït hôn kia. Nhö ñaïo quaû vöôït hôn kia chaúng thuoäc veà quaû, söï döùt tröø cuõng gioáng nhö theá. Tö-ñaø-haøm laø thuoäc veà quaû Tö-ñaø-haøm. Quaû Tö-ñaø-haøm goàm nhieáp chuûng loaïi kieát, maø kieán ñaïo döùt ba coõi, ñaõ döùt vaø saùu thöù kieát, do tu ñaïo döùt coõi Duïc ñaõ döùt. Hoûi: Höôùng veà ngöôøi chöùng quaû A-na-haøm ñaõ döùt boû chuûng loaïi kieát maø döùt, söï döùt ñoù laø thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Tö-ñaø-haøm, hoaëc quaû Tö-ñaø-haøm khoâng coù xöù sôû, goàm nhieáp chuûng loaïi kieát, do kieán ñaïo döùt ba coõi ñaõ döùt. Vaø saùu thöù kieát, do tu ñaïo döùt coõi Duïc ñaõ döùt. Khoâng coù xöù sôû: Ñoaïn baûy thöù, taùm thöù kieát, do tu ñaïo döùt coõi Duïc ñaõ döùt. Hoûi: Höôùng veà chuûng loaïi kieát ngöôøi chöùng quaû A-la-haùn ñaõ döùt tröø maø döùt. Söï döùt ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû A-na-haøm, hoaëc laø quaû A-na-haøm khoâng coù xöù sôû, goàm nhieáp chuûng loaïi kieát, do kieán ñaïo döùt ba coõi ñaõ döùt. Vaø chín thöù kieát, do tu ñaïo döùt coõi Duïc ñaõ döùt. Khoâng coù xöù sôû: Döùt boû chín thöù

kieát cuûa Sô thieàn, cho ñeán chín thöù kieát cuûa Voâ sôû höõu xöù, döùt boû taùm thöù kieát cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù. Vì sao? Vì chöùng ñaïo quaû vöôït hôn. Nhö ñaïo quaû vöôït hôn chaúng thuoäc veà quaû, söï döùt kia cuõng theá. A- la-haùn thuoäc veà quaû A-la-haùn, quaû A-la-haùn goàm nhieáp heát chuûng loaïi kieát, do

kieán ñaïo, tu ñaïo döùt cuûa ba coõi. Hoûi: Nhö döùt boû moät thöù kieát, cho ñeán döùt tröø naêm thöù kieát, vì ñöôïc Ñaïo tyû trí, neân goïi laø tu-ñaø-hoaøn, döùt naêm thöù kieát thuoäc coõi Duïc, chaúng thuoäc veà quaû Tu-ñaø-hoaøn. Neáu döùt boû baûy thöù, taùm thöù kieát, thì ñöôïc chaùnh quyeát ñònh. Luùc ñöôïc ñaïo tyû trí goïi laø Tö- ñaø-haøm, döùt boû baûy thöù, taùm thöù kieát kia, chaúng phaûi thuoäc veà quaû Tö-ñaø-haøm. Neáu lìa aùi cuûa Sô thieàn, cho ñeán lìa aùi cuûa Voâ sôû höõu xöù, thì seõ ñöôïc chaùnh quyeát ñònh. Luùc ñöôïc ñaïo tyû trí, goïi laø quaû A-na-haøm. A-na-haøm kia ñaõ döùt chín thöù kieát cuûa Sô thieàn, cho ñeán chín thöù kieát cuûa Voâ sôû höõu xöù, chaúng phaûi thuoäc veà quaû A-na-haøm. Vì sao noùi Tu-ñaø- hoaøn thuoäc veà quaû Tu-ñaø- hoaøn? Tö-ñaø-haøm thuoäc veà quaû Tö-ñaø-haøm, A-na-haøm thuoäc veà quaû A-na-haøm. Vì sao khoâng noùi? Hay laø khoâng coù xöù sôû chaêng? Ñaùp: Vaên aáy neân noùi raèng: Tu-ñaø-hoaøn thuoäc veà quaû Tu-ñaø-hoaøn, hoaëc khoâng coù xöù sôû. Tö-ñaø-haøm thuoäc veà quaû Tö-ñaø-haøm, hoaëc khoâng coù xöù sôû. A-na-haøm thuoäc veà quaû A-na-haøm, hoaëc khoâng coù xöù sôû, maø khoâng noùi laø coù yù gì? Ñaùp: Thuyeát naày noùi con ngöôøi raøng buoäc ñuû theo thöù lôùp, khoâng noùi laø ngöôøi sieâu vieät. Kieán ñeá ñaày ñuû, ñeä töû cuûa Ñöùc Theá toân chöa lìa aùi duïc ñaõ döùt, döùt loaïi kieát do tu ñaïo thuoäc coõi Duïc ñaõ döùt. Söï döùt ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà quaû Tö-ñaø-haøm goàm nhieáp saùu thöù kieát, do tu ñaïo döùt coõi Duïc ñaõ döùt. Khoâng coù xöù sôû: Döùt baûy thöù, taùm thöù kieát döùt, ñaõ lìa aùi duïc, chöa lìa aùi saéc. Chuûng loaïi kieát, do tu ñaïo döùt, coõi Saéc ñaõ döùt. Söï döùt ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà khoâng coù xöù sôû, döùt boû chín thöù kieát cuûa Sô thieàn, cho ñeán taùm thöù kieát cuûa ñeä Töù thieàn ñaõ döùt. Khoâng coù xöù sôû ñaõ lìa aùi saéc, chöa lìa aùi Voâ saéc döùt. Chuûng loaïi kieát, do tu ñaïo döùt coõi Voâ saéc ñaõ döùt. Hoûi: Söï döùt ñoù thuoäc veà quaû naøo? Ñaùp: Thuoäc veà Khoâng coù xöù sôû döùt boû chín thöù kieát cuûa Khoâng xöù, cho ñeán döùt taùm thöù kieát cuûa Phi töôûng Phi phi töôûng xöù, khoâng coù xöù sôû.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.